

Kampania społeczna „List zwrócony do nadawcy”

Polskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera, organizacja pozarządowa, działająca na rzecz chorych od 1992 r., rozpoczęło kampanię społeczną dzięki pomocy i twórczemu pomysłowi Agencji Reklamowej Saatchi&Saatchi. W kampanii głównie chodzi o dotarcie do polityków, dziennikarzy i szerokiego społeczeństwa z informacją i wiedzą na temat konieczności wprowadzenia w Polsce systemu wszechstronnej opieki (medycznej i pozamedycznej) nad chorymi oraz ich rodzinami/opiekunami. Nasze Stowarzyszenie wraz z Polskim Towarzystwem (naukowym) Alzheimerowskim przygotowało założenia do Polskiego Planu Alzheimerowskiego, który zapewniłby poprawę jakości życia chorych. Idea wdrożenia takiego planu/programu spotkała się z poparciem Pani prof. Ireny Lipowicz, Rzecznika Prawa Obywatelskich [\[Publikacja RPO\]](#).

Dla chorych i ich opiekunów rodzinnych choroba jest walką z czasem. Liczy się każdy dzień, ponieważ ta postępująca i nieuleczalna choroba mózgu jest najczęstszą przyczyną otępienia (demencji) i trwa średnio od 8 do 14 lat. W Polsce jest diagnozowana dopiero po 24 miesiącach od zauważenia przez chorych lub ich bliskich pierwszych objawów. Wczesna diagnoza i odpowiednia reakcja na pierwsze objawy, pozwoliłaby na przygotowanie się chorego i jego najbliższych do życia z tą chorobą. Późna diagnoza oznacza, że chory nie dostanie odpowiednio szybko leków, co prawda na razie objawowych, bo nie ma jeszcze nigdzie na świecie sposobu na wyleczenie choroby i powrót do zdrowia, ale leków istotnych, bo spowalniających i łagodzących objawy i pozwalających dłużej żyć samodzielnie.

Poza jak najwcześniejszą diagnozą i dostępem do leków oraz leczenia przez specjalistów: neurologów, psychiatrów i geriatrów w specjalistycznych poradniach, chorzy potrzebują pomocy w codziennym życiu i zmaganiu się z chorobą.

W Polsce brak jest sieci domów dziennego pobytu, w których chorzy mogliby mieć różnego rodzaju zajęcia terapeutyczne. W Warszawie takie domy są dostępne dla chorych jedynie na Mokotowie i Woli.

Chorzy i ich rodziny potrzebują nie tylko domów dziennej opieki, ale także opiekunów zawodowych, odpowiednio przygotowanych, wykwalifikowanych, którzy choćby na kilka godzin mogli odciążyć wyczerpanego fizycznie i psychicznie opiekuna. W 50–70% przypadków opieki nad chorym podejmuje się osoba zamieszkująca z nim, najczęściej współmałżonek (Gauthier S.: *Clinical diagnosis and management of Alzheimer's Disease*. Martin Dunitz, 1996: 293–303.).

Szacuje się, że obecnie w Polsce żyje z chorobą Alzheimera 300 tysięcy chorych. Tylko około 15–20% z nich ma postawioną diagnozę. Według danych Alzheimer Disease International (międzynarodowej federacji organizacji alzheimerowskich, której Polskie Stowarzyszenie jest członkiem), prezentowanych w czerwcu 2014 r. podczas G8 Dementia Summit, nowy przypadek choroby Alzheimera rozpoznawany jest na świecie co 7 sekund. Obecnie na świecie żyje 44 miliony osób mających otępienie (za 60% odpowiada choroba Alzheimera): 1 osoba na 20 osób w wieku pow. 65 lat i 1 na 5 osób w wieku pow. 85 lat ma chorobę Alzheimera, (Warner J, Butler R. Alzheimer's disease. *Clinical Evidence* 2000; 3: 419–425).

W 2030 roku chorych z otępieniem będzie na świecie 76 milionów, a w 2050 roku aż 135 milionów. Już w tej chwili koszt opieki nad osobami cierpiącymi na demencję w skali światowej wynosi ponad 600 mld dolarów rocznie. Szacuje się, że i w Polsce, wraz ze

wzrostem liczby ludzi starszych, liczba chorych do 2040 roku potroi się, (Ferri C.P., et al.: Global prevalence of dementia: a Delphi consensus study. *Lancet* 2005; 336, 21: 12–17). Nasza kampania społeczna ma na celu uświadomienie politykom odpowiedzialnym za zdrowie obywateli, że chorzy i opiekunowie potrzebują jak najszybciej wprowadzenia systemu wszechstronnej, kompleksowej opieki. W 15 krajach Unii Europejskiej takie systemy zostały już wdrożone. Pozostałe kraje przygotowują strategie, programy i plany alzheimerowskie. W Polsce na razie nikt, poza Rzecznikiem Praw Obywatelskich, badaczami i specjalistami zajmującymi się rozpoznawaniem i leczeniem oraz organizacjami alzheimerowskimi, poważnie nie przejmuje się problemami chorych i prognozami demograficznymi, o których od lat nasze Stowarzyszenie informuje opinię publiczną.

Mirosława Wojciechowska-Szepczyńska
członek Zarządu Polskiego Stowarzyszenia
Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera